

క్రిమి కేటకాదులకు యీ నేత్రము బంటున్నాయి. దీని యొక్క విశేషము ఏమిటి? మానవునకు చర్మ చళ్లువులున్నవి. క్రిమి కేటకాదులకు చర్మ చళ్లువులున్నవి. పశుపక్షి మృగాదులకు చర్మ చళ్లువులున్నవి. కానీ మానవుని యొక్క విశేషత ఏమిటి? నిజమగా జ్ఞాన చళ్లువులనే తాను అభివృద్ధి పరచుకొన కుండిన యీ చర్మ చళ్లువులంది కేవలము పశుపక్షి మృగాదులతో సమానము అనిపిస్తుంది. మానవ జీవితము అమూల్యమైనది. అద్వంద్యమైనది. అనుభవించ తగినది. ఇట్టి పవిత్రమైన మానవ జీవితమును సార్థకము గావించుటన వలెనన్న ఆత్మ జ్ఞానము అత్యవసరము. అందువలననే జంతుజాతి నర జన్మ దుర్లభమి. ఇది దుర్లభమే. జ్ఞానమే లేకుండిన పశువుతో సమానమే. ఈ చర్మ చళ్లువులు కేవలము బాహ్యమైన స్థూలమైన జగతును చూడగలగు తున్నాడేగాని సూక్ష్మమైన దివ్యత్వమును యిది గుర్తించుటకు సాధ్యము కాదు. ఎవరి నేత్రములు వారే చూడలేరు. మన నేత్రములు మరు చూడగలగు తున్నారా? లేదు. ఏదో ఒక ఆధారము పురస్కరించుకొనియే నేత్రములు మరు చూడగలగు తున్నారు. ఆధారమే లేకుండిన తన నేత్రములు తాను చూడలేక పోతున్నాడు మానవుడు. ఈ స్థూలమైన నేత్రము యోగ్యాలదేహమునే గుర్తించి తేజోహయినప్పుడు సూక్ష్మమైన మనస్సును యెంతగా గుర్తించగలడు. ఈ సూక్ష్మమైన మనస్సునే గుర్తించి తేజోహయిన నేత్రములు అద్వంద్యమైన ఆత్మ తత్వమును యెంతగా గుర్తించగలడు. కనుక చర్మ చళ్లువులు కేవలము సహజమైన జీవితానికి దృశ్య కల్పితమైన జగత్తును చూపించుటకు మాత్రమే. జ్ఞాన నేత్రము ప్రతి మానవునకు అవసరము. జ్ఞాన నేత్రమున్నా దివ్య నేత్రమున్నా ఆత్మ నేత్రమున్నా బ్రహ్మ నేత్రమున్నా యివన్నీ ఒక దానికొకటి పల్కెయి ఏదములు మాత్రమే. కనుక నిర్బంధము అనే భావము మనము విశ్వసించినప్పుడే జగత్తంతయు బ్రహ్మ భావముతో రూపొందుతుంది.

ఎట్టి భావమో అట్టి దృశ్యము ఎట్టిరంగో అట్టి ప్రకృతి. దృశ్యని జ్ఞాన మయముగా మార్చు కున్నప్పుడే సృష్టి బ్రహ్మ మయముగా రూపొందుతుంది. మన చర్మ చళ్లువులకు యిచ్చి ధమైన అద్వంద్యములు ధరించుకొని ప్రకృతి అంతయు అదేరంగుతో కనుపిస్తుంది.

కనుపించేవన్నీ మార్పు చెందునవే. కనుక మార్పు చెందు యీ దృశ్యమునకు మార్పు చెందని స్థిరత్వమునే బ్రహ్మత్వము ఆధారమై వుంటుంది. మనము కరుణా ప్రయాణ మవుతున్నాము. లోక బస్సులో ప్రయాణమై పోతున్నాము. బస్సు కదలు చూపుంది. కోడ్లు కదలటం లేదు కదా. కదలని తోడ్డును ఆధారము చేసుకొని కదిల బస్సులు కార్లు ప్రయాణము సత్య తున్నాయి. కనుక కదలే యీ జగత్తుకు, మార్పు చెందే యీ జగత్తుకు

కడలని, మార్పు చెందని ఒక దివ్యతమ ఆధారమై వుంటున్నది. అట్టి ఆత్మ తత్వమను మన ము మొట్టమొదట గుర్తించు కుంటేనే యీ జగత్తు యొక్క రహస్య మంతయు సులభముగా అర్థమవుతుంది. ఈ జగత్తువను అర్థము కాకుండా హావటానికి మూలకారణము మన మనస్సు. మనస్సు ప్రవృత్తి యొక్క లక్షణము, ఈ దృశ్యమైన వస్తు వాహనములందు రాత్రింబకలు మన జీవనము వ్యర్థము గావిస్తున్నాము. జీవనివిత్తమై మనము జన్మ ధరించినామా. కాదు కాదు. బ్రహ్మ సత్యం గుర్తించాలి. జీవని గుర్తించాలను కున్నప్పుడు బ్రహ్మ తత్వం మనము చింతించాలి. జీవని తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నించాలి. జీవని చూడటానికి ప్రయత్నించాలి. దీనిలో సంభాషించటానికి ప్రయత్నించాలి. అదే నిజమైన Religion. Nam must realize God, Seek God, See God, talk to God. This is Religion. కనుక మన వుడు మొట్టమొదట గుర్తించవలసినది దైవతత్వమును. Nam must realize God. దీనిని తెలుసు కొన కుండా యిన్నింటిని తెలుసుకున్నప్పటికిని ప్రయోజనము లేదు.

అనీక కుమార్ కాన్ని నిమిషములకు పూర్వము వృక్షశాస్త్రమును శూర్పి చిప్పుడు మనము ఆశించేది ఫలపుష్పాలు. ఫలపుష్పములు వృక్షముపై వుండునవి. కనుపించే ఫలపుష్పములు, ఆశించే ఫలపుష్పములు దెలిపిన ఆధార పడి వుంటున్నవి. మనము వేర్లను హాళి చేసేప్పుడే కనుపించే ఫలపుష్పములు మనకు ప్రాప్తిస్తాయి. కనుక మనము నీరు ఎరువులు హాళి హాళించవలసినది వేర్లను మాత్రమేగాని ఫలపుష్పములను కాదు. కనుక యీ జగత్తు సేవృక్షమనకు దివ్యతమైన ఆత్మ తత్వమే దీని కర్మ. దీనినే జగవట్టిత యందు బోజమే హం సర్వ భూతానాం అన్నది. ఎట్లై యీ బోజమే లానోలాడు. లానో బోజమైన శాడు సర్వల యందు యీ బోజరూపములో యివిధముగా వున్నాడు అనే విషయాన్ని మనము విచారించటానికి హాయి నప్పుడు ఒక విత్తనము నాటాము. అది క్రమక్రమేనా మెక్కి వృక్షమైంది. ఈ వృక్షములో శాఖాప శాఖలు బయలు దేరాయి. ప్రతిశాఖయందు పుష్పములు వికసించాయి. ఆ పుష్పములన్నియు కాయలగా రూపొందాయి. కాయలన్న ఫలములుగా మారాయి ఒక్కొక్క ఫలమునందు ఒక్కొక్క బోజము చేరిపోయింది. మనము నాటినది ఒక బోజమే. కాన్ని వందల ఫలములలో వందల బోజములు బయలు దేరాయి. అనగా దైవతత్వము నాటినా ఆవిత్తనము జాతీయ మరి యితర ఫలములలో విత్తనముగా రూపొంది పోయింది. ఇది జగత్తు. ఈ జగత్తుకు ఆత్మనే ఒక బోజము. ఈ విత్తమే ఒక పెద్ద వృక్షము. వాక్యమే వృక్షము నకు ఒక్కొక్క దేశము ఒక్కొక్క కాష్టం. ఒక్కొక్క కాష్టం లోపల అనేక జీవరాసులు

బయలు దేరాయి ఫలమబగా. ఈ ఒక్కో జీవరాశి యందు కూడను యీ ఆత్మ అనే బోధము
చిరిగి అందులో విత్తనముగా పోయి చేరింది. కనుక ఒక్కో వ్యక్తియందు కనడము
ఆత్మ స్వరూపుడై తను వుంటున్నాడు. ఏకావసి సర్వభూజాంత రాత్మ. అందరియందు
వుండనటువంటిది నాటిన బోధము. కానీ యీనాటి విద్యార్థులు యీ యొక్క రహస్యాన్ని గుర్తిం
చటానికి ప్రయత్నించటము లేదు. దీనిని తెలుసుకొవాలనే అపేక్షకూడను చాలా తక్కువ.
దెవ్ కొన్ని కల్యాణములు గలవారి Onemindness కొవారి Many minds కొవారి యొక
మైన దంట్ల ఒక కల్యాణము పైన మాత్రము తామ జీవితమును అంకితము గావించి ఆ
కల్యాణము ద్వారా జీవన్ మోక్షానిమిత్తమై తగిన ప్రయత్నములు సలపుతున్నారే గానీ
జీవిత పరమావధి వత్తాన్ని గుర్తించటానికి ప్రయత్నించబు లేదు.

మాధమె తిక్కును మరువక పడియించు

గణిత శాస్త్రము వంక కనగ బోడు

అమెరికా మార్గంబు నరయ జోతురుగాని

కాకా మార్గంబు కనరాడు.

ఆ భ్రష్టయంతయు అరయ జోతునుగాని

ఇంటి పైకెళ్ళించు వెరుగ బోడు.

అనుదినంబును ద్రిల్లు ఆచరించునుగాని

పండ్లసనము పోయ బోధ పడును.

ఏమిటి యీ విధమైన అబద్ధము చేసిన ఫలతమొనరి ? యెన్ని విధములుగా చేస్తున్నారూ
శరీర శ్వాసాయామము, కుర్చీటానికి చేతకొదు, ఇలాంటి విద్యార్థుల యొక్క తత్వము కేవ
లము బాహ్య దృశ్యముపైననే ఆధారపడి ఆకర్షింప బడుతున్నాది.

'అక్షయమే అమృతమనను' యిదే ప్రధానమైన మంత్రము. నీవు ఎన్ని సార్లు
క్షుణ్ణులు ఆచరించినప్పటికిని ఎన్ని విధమయైన సీతీ సంపదలతో తులనానుతున్నప్పటి
కిని యివన్నీ కూడను కేవలము అస్థిరములు, ఆకాశ్యతములు. ఇవన్నీ నీకు అమృతత్యకు
నందించవు. దీనిని మనము త్విగమ చేయాలి. ఆస్తి పాస్తులు త్విగమ చేయబహు
ఆలు బిడ్డలు త్విగమ చేయబహుకొడు. కాదు. నీకు బంధన ఏమిటి? ఆ బంధన ఏమి
టో నీవు గుర్తించినప్పుడే ఆ బంధన విసర్జించునానికి తగిన కృషి చేస్తావు. ధన కుక
వస్తు వాహనాదులు గాని, అలుబిడ్డలు గాని, యిట్లు భూములుగాని బంధనలుకావు. నీవు

దేహమని భావించటమే పెద్ద బంధన. దేహాశ్రాంతియే పెద్ద బంధన. నేనీ దేహమనే భావము విసర్జించాలి. అప్పుడే మోక్షమనేది లభిస్తుంది. కనుక బంధవిమోచన అనగా యేమిటి? దేహాశ్రాంతిని వదలపెట్టి ఆత్మశ్రాంతిలో కూడటమే. దేహ విరక్తి దైవ ఆసక్తి యారెండింటి యొక్క సన్నిహిత సంబంధమే బంధవిమోచన మోక్ష ఫలప్తి రెండు కూడమ సంభవిస్తాయి. ఐతే దేహాశ్రాంతిని వదలటమే యిట్లు! దేహాశ్రాంతి అంటే అనుపానము విసర్జించి, దీనిని అభివృద్ధి పరచుకొనే మార్గములు విసర్జించి కేవలము కుచ్చించి అస్థిపంజరముగా మారి మరణించటమే కాదు. దేహ సంబంధమైన ఆహారవిహారములు సత్రమముగా సలపుకో. లేప్పు లేదు. కాని దేహమే నేను అనే భావము విసర్జించు. నేను దేహము కాదు. అది ఉపాధి. దేహేంద్రియ మనే బుద్ధులన్నియు నా ఉపాధులు. నేను ధరించిన డ్రస్సులు. ఈ డ్రస్సులు యేవిధముగా మనము మార్చు కుంటున్నామో, వివిధముగా విసర్జిస్తున్నామో అదే విధముగానే యీ దేహాశ్రాంతిని మనము విసర్జించాలి. ఈ దేహమును వాళ్ళించ వలసిన సత్రమమైన మార్గము అనుసరించు. భీష్ముని దేహారక్షార్థం వస్త్రంశేత లనివారణం. దేహమునకు సంబంధించిన శతనివారణకై ధరించ వలసిన వస్త్రములు ధరించాలి. ఈ ఆకలి దప్పులకు సంబంధించిన నియమములను సరిగా పాటించాలి. మొన్న డిబేటు లోపల నాకు ఆకలి అవుతున్నది నేను భూజిస్తాను యిది స్వాతంత్ర్యమే అన్నారు. నాకు దప్పి అవుతుంది నేను నేరు లోగుతున్నాడు యిది స్వాతంత్ర్యమే అన్నాడు. ఇది స్వాతంత్ర్యమే కాదు. కేవలము ఒక విధమైన నిర్బంధము చేత భూజిస్తున్నావు, పానీయము లోగుతున్నావు. ఆకలి వుండటం చేతనే నీవు ఆహారము భూజిస్తున్నావు. నీ ఆకలి నివారణ నిమిత్తము అన్నమును భూజిస్తున్నావేగాని యిది స్వాతంత్ర్యమే ఎట్లా అవుతుంది. నీకు దప్పిక వున్నది కనుకనే దప్పిక నివారించుకోకానికీ జలము తీసుకుంటున్నావు ఇవి కొంచెము వరకు జగత్సంబంధమైన నియమములు. *Law of nature*. కనుక యివన్నీ స్వాతంత్ర్యమనకు సంబంధించినవి కాదు. స్వాతంత్ర్యమనకు సంబంధించినది ఆత్మసందమే.

ఈ ఆసందమే మనకు యేవిధముగా లభిస్తుంది. దేహము చేత లభిస్తుందా? కాదు. మనసు చేత లభిస్తుందా? కాదు. ఇది దేహమనస్సుల చేత లభించే ఆసందము కేవలము తాత్కాలికమైన ఆసందము. ఇలాంటి ఆసందము నిమిత్తమై మానవుడు సృష్టింపబడలేదు. శాశ్వతాసందమును అనుభవించే నిమిత్తమై మానవుడు తానే తనరూపమును

తరించుతున్నాడు. ఇదంతయు కేవలమధైర్యసంకల్పమే. నీకు నీవు ఏ కార్యము ప్రయత్నము
 తో సాధింపలేవు. మొన్న చెప్పాను. మానవుని ప్రయత్నము చేత సాధింపబడని కార్యములు
 ఎన్ని లేవు. ఏ ప్రయత్నము చేయక హాయిసప్పటికిని ఫలితంలే కార్యములు ఎన్ని లేవు. కేవ
 లము యిడినను సాధించాను అనేది కర్మకర్మ బోధనలతోనే మూలకారణము యిదే అహంక
 రము. ఆనందము నే స్వరూపమే. నీవే ఆనంద స్వరూపుడు. చిత్రే నీ ఆనందమును నివృ
 త్తించి తీరే హాతున్నావు. రాగద్వేషములచేత అహంకార మమకారముల చేత అజ్ఞానము
 ఆహారము చేత కప్పబడివుంటున్నాది యీ ఆనందము. రాగద్వేషములు దట్టమైన బట్ట
 లు. ఇవియే మన ఆనందమును అడ్డు పరుస్తున్నాయి. ఈ రాగద్వేషములు మనము దూర
 ము గొవించుకున్నప్పుడు మన స్వస్వరూపాన్ని మనము ధరించగలము. కనుక ఆనందము
 మనమే. తానే ఆనందమై తిరిగి ఆనందమును మనము తెలుసుకొనుటకై ప్రయత్నిస్తున్నాము.
 ఇది ఎంతవెజ్జితనము. తనయందే సర్వము వుండినప్పటికిని భావ్యమైన విషయ వాదల
 చేత దృశ్యకల్పితమైన దగ్ధునందు పాదు మనము అనేక రకములైన వాదలను అను
 భవించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము

- కొరిన ఫలమిచ్చు కల్ప వృక్షంబుండ
- పెరటి పుష్పములకై ప్రేతియిల
- అడిగిన పాలిచ్చు కామధేనువెరాగ
- ధనమిచ్చి ఆవును కొనగ నేల
- మరిడెడు కొరితతో మరుపర్వరమండ
- వెండి బంగారుకై వెలక నేల

సర్వము తొనై వుండగా యీ అల్పమైన స్వల్పమైన విషయాలకు మనము ఎందుకు ఆరాట
 పడు తున్నాము. తొనంత అధికుడు, తొనంత గొప్పవాడు, తానే ఆనంద స్వరూపుడని తెలియక
 హావటం చేతనే.

విఞ్ఞార్థులారా! మీకు తెలిసిన విషయమే. ఏనుగు బలము ఎంతటిదో ఆ
 భవించిన వానికే అర్థమవుతుంది గాని అస్తులకు అర్థముకొడు. కేవలము ఒక తొండు
 ముతో కొట్టిందంటే తొమ్మిది అడుగులు ముందుకు పోయి పడతాడు. అంత బలమైంది
 ఏనుగు. తానే బలమొందుచేతనే మావులు తన అంతుకము చేతిలో పట్టుకున్నప్పుడు వాడు
 చిట్టినట్టు వింటుంది ఏనుగు. వాని బలమెంతో ఏనుగు బలమెంతో? తన యొక్కకత్తి

ఆ పనుగుతు తెలిదు. శక్తి వున్నది. కానీ తెలియక పోవటం చేతనే అట్టునికీ స్రాబుడైన వానికీ అది అణగి మణిగి వుంటున్నాది. మను బాగా తెలుసు. తుష్కెద. ఈ తుష్కెద దేవ బాతిన కడినపైన కట్టెనైనా దొట్టుకొని లోపలకు ప్రవేశిస్తుంది. యింత కడినపైన కట్టును తూడను దొట్టుకు పోయే శక్తి వున్న తుష్కెద అతి సున్నితమైన కమలములో ప్రవేశించినప్పుడు కమల రేఖలు అన్న చేతి పోయినప్పుడు బండ్రింపబడి తన శక్తిని తోను మరచి అందులోనే తోను మరచిస్తుంది. తన శక్తి తనకు తెలియదు అడవి ధము గనే మానవుడు తనలో వుండిన ఆనంద మను, తనలో వున్న దివ్యతామను, తనలో వున్న పవిత్రతను తోను గుర్తించు కోకొనికీ తగిన ప్రయత్నము చేయటం లేదు. చేయక పోయినప్పటికిని చెప్పిన వారి మాటలను విశ్వసించటం లేదు. దానికీ తగిన కృషి చేసినప్పుడు తప్పక యీ సత్యన్ని మీరు అనుభవిస్తారు. ఈ సత్యము చేత మీరు తప్పక ఆనందము ను అనుభవిస్తారు.

కస్తూరి మృగము. అది ఒకరకమైన deer. అది అప్పుడప్పుడు తన నుండి సుగంధము ఆవిర్భవిస్తూ వుంటుంది. అది తన యొక్క నాభి నుండి పుడు తుంది. ఆ సుగంధమును తోను అనుభవిస్తుంది. ఎక్కడనుంచీ వస్తున్నాది యీ సుగంధముని అరణ్య మంతా తిరుగు తుంది. అడవంతా తిరిగి అలసిపోయి కట్టుకడపటికి ఒక వృక్ష శ్యామల కౌర్మని కొండచేమి వినొంది తోను కుంటుంది. ఆవిశ్రాంతి తోను కునే సమయము లోపం తన ముక్కు తన నాభి దగ్గర వుంచుకొని వినొంది కోసము పవ్వులిస్తుంది. అప్పుడు తన నాభి నుండి వచ్చిన సుగంధము తోను గుర్తించుకుంటుంది. అయ్యే నేను ఎంత పిచ్చిదాన ను. నా నుండి యే వచ్చిన యీ సుగంధమును నేను తెలుసుకొనలేక యీ సుగంధము ఎక్కడవుందని అడవి అంతా తిరిగాను. అలసి పోయాను. ఇదే అజ్ఞానము యొక్క తత్వము. మానవుడు తూడను అంటే. నిత్యనందము, బ్రహ్మనందము, ఆధ్విత్వనందము అనేవి మానవుని స్వరూపము స్వభావము. ఈ బ్రహ్మసంబంధమైన, భౌతిక సంబంధమైన యీ ప్రాకృత సంబంధమైన విషయ వాసనకు లోబడి పోవటం చేతనే దివ్యమైన భక్తిమైన నీవ్రమైన యీ దివ్య తత్వమును తోను అర్థము చేసుకొన లేక పోతున్నాడు. అనుభవించ లేక పోతున్నాడు. ఆస్మేర్షించలేక పోతున్నాడు.

అన్నింటికని డే హాభి మానమే మూలకారణము.

దేహము పాంచ భౌతికము దేహము కాలక తప్పదెప్పుడున్
 దేహ నిరామయమిందు గణించింపగ దేహికి చవుపుట్టుకల్
 మోహనిబంధ బంధనల మద్రలు లేవునిజంబుచూడ నా
 దేహియె దేవ దేవుడు మదిన్ తలవాయగ నాళ్ళిరూపుడె.

కనుక నిజమగా తన యొక్క ఆత్మనే సర్వవిధమైన మార్గములు మానవుల కందిస్తూ ఆను
 నింప జేస్తున్నది. ఆత్మ నిరంతరము ఆనందము నందించునోగాని దుఃఖ విచారముల
 నీవి తనలో యేమాత్రము లేవు. పాత్రలో పోసిన పాయసము, యో పాత్రకు యొన్ని రంధ్రము
 లు కౌట్టినా యేరంధ్రము నుండి వచ్చినా పాయసము వస్తుందిగాని మరొక జేదు రాదు. ఆత్మ
 గనందము యము. కనుకనే ఋషులుండరు లో ఆత్మకు ఆనందమని పేరుపెట్టారు.
 ఈ ఆనంద మంటే బలాంతి ఆనందము.

అక్షునందం పరమసుఖదం కేవలం జ్ఞాన మూర్తి
 ద్యంవ్యాధితం గగన సదృశం తత్తమస్తాది లక్ష్మం
 ఏకం ని త్తేరి విమల మచలం సర్వధ సాక్షి భూతం
 భావతతం త్రిసుణా రహదం

ఇవి ఆత్మ స్వరూపము యొక్క ఆత్మ స్వభావము యొక్క సరైన గుర్తులు. ఇట్టి ఆనందము
 యేనాడు దుఃఖములుగాని కష్టములుగాని, బాధలుగాని, విచారములుగాని అందిం చదు. అట్టి
 విన్నిధిని సన్నిధినే వుండగా దుఃఖములు, విచారములు, కష్టములు కలిగించే లో జగత్తునకై
 మీరిందుకింత ఆరాట పడు తున్నారు.

విద్యార్థులారా! ధన నిధికి లోకమలో కొన్ని విధములైన కట్టు బాట్లు చేస్తూ వు
 డారు. ఇప్పుడు కొన్ని బిందువులు వున్నాయి. బిందువుల కొవలసిన ధనము వుంటుంది. కానీ
 ఆ ధనమును అట్లే విసర్జించి పోవటంలేదు. దానికి కొవలసినంత బండో బస్తు చేస్తున్నా
 రు. ఇనుపపెట్టెలలో బంధిస్తున్నారు. పెద్దపెద్ద లంకలు అంట తగిలుస్తున్నారు. రాత్రింటప
 బు పహారా వారు దానిని రక్షిస్తున్నారు. అందులో వన్నుధనాన్ని మనము పొందా లను మంచో లా
 ద్వారమును విరగొట్టాలి. లోకమును పగలగొట్టాలి. అందులో బంధులను కట్టి వారిని
 అన్నివిధముల స్వాభీనము చేసుకోవాలి. అప్పుడే ఆధనము మనకు చేతుతుంది. అదేవిధ
 ముగనే లో ఆనంద మనే నిధికి ఒకవిధమైన భద్రత యేర్పడింది. దానిని కొపాడేసి వెనుకటి
 అహంకారమునే సర్వము సర్వత్రా సంచరిస్తూ వుంటుంది. నిర్మలామముగా తిరుగు తూ వుంటుంది

ది. కనుక దాని దగ్గరకు ఎప్పుడూ పోలేక పోతున్నాను. ఎవడు అహంకారమునో సర్వమును నిర్మలము గొనింతురో వాతో యీ ఆనందము లభ్యమవుతుంది. కనుక యీ అహంకారము కేవలము అజ్ఞానము చేత ఆవరించును. ఈ అహంకారమునకు కారణం ఏమిటి? ధనమా? కారణము లేక బలమా? కారణము లేక దానమా? కారణము, అధికారమా? కారణము? ఇవి యేవే కారణంకాదు. ఇవన్నీ అబ్బుపైని కత్తులు. ఇవన్నీ అహంకారమునకు కారణం ఎట్లు అవుతాయి. దేవతాంతియే దీనిని మూలకారణము. యివన్నీ ఎంతకాలము అందుకోసమే శంకరాచార్యులవారు 'మాకురు ధనజన యువ్యన గర్వం అర తినిమేషా కాల సర్వమ్!' ఈ ధనము, బలము, సంపదగురించి తాను అహంకారం పడు తున్నాడు. ఇది యిత సేపుక్షణములో మార్పు చెందుతుంది. ఇవన్నీ అనుభవించిన వ్యక్తులు ఎక్కడున్నారు? స్థిరముగా? గావుగావు ఏదవులనంటే ఏది సిరిసంపదలనను భవించి ప్రబుత్వం పొంది రారాజులుగా మారి చక్రవర్తులుగా మారిన వ్యక్తులంటే ఎక్కడు. వారున్నారా. వారి స్థానములున్నాయా? వారి యొక్క ధనమున్నదా? తెలివేదు. పుణ్య కాలమునుండి భారత దేశమునందు అనేకమంది అనేక రకములైన సాధనలు సత్య యివన్నీ అనిష్టము అని అహంకారమునకు దాటి చెప్పుతూ వచ్చారు.

నిరతసత్త్వత్రైధి ధరణి నేతిన
 వాత్సల్యంధ్రుణ్ణి ధరణి చనగలేదె
 ఎల్లలోకము లేతె ఎసగ శ్రీనలరాజు
 తనవెంట భూఖని కొనుదు చనినె
 కృతయు గంబును నలంకృతి చేయ మంథిత
 సిరి మాటకట్టుక యరగినాడె.
 జలధి సేతువుకట్టె అలనాడు శ్రీరాము
 డుర్జిపైనిపుడు తానున్నవాడె
 ఎందరెందరా రాజులు యెగినారా
 ఒక్కరును వెంటగానిపోవరుత్పలము
 మరుమాత్రము మదు సిరియు విద్యయు
 తలను గట్టుక హారు విడ్డార్లులార.

విడి మనవెంటరాదు. వచ్చేవిరెండే. మంచి. చెడ్డ. మనము విడి చేస్తామే అది మనవెంట
వస్తుంది. మంచని చేసి మంచని తోసుకోండి. వివిత్రనములు నటులొక ఆఫలములొ
వస్తాయి.

విద్యాన్నలారా! లోతొలికముగా మీరు అలక్ష్యము చేస్తున్నారు. భవిష్యత్తులో ఏ
నాటికైనా తూడను యివి అనుసరించుకొని మొక్కలు లోక తప్పదు. నీవు ముందు బోధములు
వేయి, పండ్లు బోధములు వేయి మొక్కలుగా వస్తాయి. అట్టి విశ్వాసమే భారతీయుల విశ్వాస
ము. కర్మఫల విశ్వాసమును విశ్వసించినవారు భారతీయులు. కనుక నీవుదయములో
మంచని ఆవిర్భవింప చేసుకొని నేను ఆత్మస్వరూపుడను, నా భావము బ్రహ్మ స్వభావము
నేను యీ పని చేయతగినదా చేయతగనిదా, నేను ఆత్మగావుండి యీ అనాత్మ సంబంధ
మైన తుచ్ఛకార్యములలో ప్రవేశించటము మంచికాదు. అని ఫలికార్యము నందు తూడను
తన దివ్యత్వమును స్మరించి ఆకార్యములో ప్రవేశించాలి. అప్పుడే వాషములకు దూరమౌ
డు. మోసమునకు దూరమౌతాడు. ఆత్మ ఆకలో ప్రవేశిస్తాడు. ఇలాంటి విచారణ విద్యార్థుల
కు అత్యవసరము.

మనము చదువుతున్నాము. గొప్పగాప్ప డిగ్రీలు తీసుకుంటున్నాము. ఇంకా విదేశము
లకు వెళ్లి యింకా అధికమైన డిగ్రీలు పొందుతున్నాము. ఈ చదువులు చదివి మనము దెనిసి
సంపాదిస్తున్నాము. ఈ చదువులు చదివి ఉద్యోగములో చేరి లంచములు పుచ్చుకోటం కోసమా
మోసాలు చేయటం కోసమా, అబద్ధాలు ఆడటం కోసమా, పాట్లను పోషించుటకోసమా
కొడు. కాదు. ఈ చదువులు యిలాంటి అపవిత్రమైన మార్గములనొప్రవేశపెట్టటం. పరులను
మోసగించి పాట్లను పోషించుకోవాలనుకుంటే యీ విద్యచిందుకు. కనుక మనవిద్య ఆత్మ
విద్య. దీని ద్వారా మనము పవిత్రమైన ఆదర్శవంతమైన దెనిసి మనము లోకమునకొందించాలి.
జానెడు పాట్లు నింపుకోటం కోసమని రెండు చేతులనిచ్చాడు. రెండు చేతుల నింపుట
పని చేస్తే కష్టపడి పనిచేస్తే పాట్లు నిండదా! మనము రెండు చేతులతో తమింప పనిచేయ
టం లేదు. కనుక మనము యీ అవస్థలకు సురక్షితమైనాము. కర్మనే మనకు అక్షయము. పవిత్ర
త్ర కర్మలు ఆచరించాలి. ఆదర్శవంతమైన కర్మలచరించాలి. అస్సులకు సహాయకరమైన
కర్మలు ఆచరించాలి. దేశోద్ధారమునకై తగిన బోధితమును అంకితము చేయాలి. మన
యొక్క దేశము మన మాతృదేశము. మాతృభావము లోకహితే మనమొక యేవిధముగా
జగత్తులో వుండగలము.

చదువుతున్నాడు. అందులో ఒక టిబెటు రెక్టరులు భారతదేశమును, భారతదేశ ప్రజలను సురింటి కొంచెము అలక్ష్యముగా పోషణగా మాట్లాడు తూ వున్నాడు. కానీ యీ విషయమైన తన మాతృదేశ దూషణ తోను వినలేక పోయాడు

ఇది నాప్రియ మాతృదేశము

ఇది నాప్రియ మాతృభాష యిది నామాతం

అదే నావ్రతము.

దేశాభిమానము తేతుండో దేనిని మనము విచారణ చేయకుండా మనము జీవించుచున్నా మంటే లుడిని జంగా మాతృదేశముగా భావిస్తున్నామా? మాతృదేశమునకు యేమైనా దియ్యాలని సంకల్పించు తున్నాడు. కానీ విచక్షణా జ్ఞానము కలిగిన వాడు కనుక ఇంతసేపు డిపిక పట్టుకున్నాడు. కానీ వినలేక పోయాడు ఆ మాటలు. ఒక తూరి మూడు డస్సులు ఎగిరి ఆ ట్రాబ్ ఘటాని తలపట్టుకొని తన చెప్పు తీసుకొని కొట్టెడు. దేనినైనా సహజము. నామాతృదేశము ను దూషించటము నేను సహించలేను. నేను నరకమునకు పోయినా పరవాలేదు నాజాతము యొక్క గౌరవమును నేను కాపాడు కోవాలి. అలాంటి వాడు సుభాస్ చంద్రబోస్. ఈ దృశ్యాన్ని చూచిన విద్యార్థులందరూ కూడను యేమీ చేయలేక పోయారు. పులిపిల్లవారి ఎగిరి అతనిని అనేక విధములుగా హింసిస్తున్నాడు. అతను help me, help me అని అంటున్నాడు. ఎవరి help లేదు. ఈ వార్తాక్షణములలోపల unguishable అంటే పాకిపోయింది. ఎవరూనీ మె త్రింగు పెట్టుకున్నారు. ఇతనిని యింక బదు సంవర్షరములు కలకత్తా యునీవర్సిటీలో చదవటానికి వలెనొకని నిర్ణయము చేశారు. డానిల్ అతను చదువుపైనే లోగము చేశాడు. నిజమైనది నామాతృభూమి నారక్తము భారతదేశములో పుట్టినది, భారతదేశములో పెరిగినది భారతదేశమునకే అంకితము కావాలి. ఈ కృత జ్ఞతను తోను పాటిస్తూ వచ్చాడు. తండ్రి యీ విషయమును గుర్తించి తోను లండనుకు పంపించాడు. ఇండియాలో చదవటానికి ఆవకాశ ము లేదు. అక్కడకు పోయి కూడను దేశాభిమానము వ్యాధియములో పెట్టు తున్నాడు. నాపవిత్రమైన భారత దేశము లోగ భూమి యోగ భూమి. కర్మ భూమి. భోగ భూమి కాదు. నేను చదవటానికి వచ్చానుగాని నేను యీ దేశములో స్థిరమై పోవటానికి రాలేదు. శ్రద్ధా భక్తులలో చదివి 198 వ్రాసు చేశాడు. మంచి ఉన్నత స్థాయిలో. తిరిగి అక్కడ సుండి వచ్చి రాజకీయములలో ప్రవేశించాడు. నేను ఆహారములో యీ దేశమును హాషించు

కున్నాను. ఈ పాపము జలము చేతనే నేను దోషమును కాపాడు కున్నాను. నా పాపమునకు నేను కృత జ్ఞత చూపాలి. అదే విధముగా మన సంస్కృతాని మనము ఎవరినుండి యింత స్థాయికి వచ్చామో ఆ కృత జ్ఞతను విద్యార్థులు మరువరాదు. అది నిజమైన దీక్ష నిజమైన జ్ఞానము. స్వార్థమును జ్ఞానము చేసి పరార్థమును విశ్వసించి పరమాత్మను పొందాలి.

విద్యార్థులారా! భగవద్గీతగాని చైబులగాని భుజును గాని గ్రంథరూపముగాని యింక యేవిధమైన యింక యేవిధమైన పవిత్ర గ్రంథములైనప్పటికి పాఠాయణ నిమిత్తమై ఆవిర్భవించలేదు. ఆ చరించినవిత్తమై అందించారు. మనము ఆచరణలలో పెట్టాలి. ఎన్ని స్థానములు చదివి యేమి ప్రయోజనము. ఎన్ని విధములైన వ్యాఖ్యానములు చేసి ప్రయోజనము ఏమిటి? లేదు.

గంగి గోవుపాలు గరిబడైనదాలు
కడవడైన నేమి క్షరము పాలు

యిది మిథ్య ఒక తెలుగు ప్రాంతము. చదువుచూ వుంటాము భగవద్గీత పాఠాయణ విషయములు శ్లోకములు కంఠస్థము చేస్తున్నారు. కంఠభారము తప్ప మన బాధలు యేవిధము గా నివారించ లేదు. ఎంతమంది భగవద్గీత వ్యాఖ్యానము చేస్తున్నారు. ఇది భక్తి అనుభవము లా యిది ఆడంబరము. ఈ నాడు ఆకారమానవుని కంటే ఆకార మానవుడు ఉత్తమనరము. ఆకార మానవుని వలననే జ్ఞానమునకు వుపయోగ ము వుంటున్నాది. ఆచారము తొని విచారము ప్రయోజనము లేదు. కేవలము ఒక సంస్కృతం పేరు పొందవచ్చు. ఇంకపెద్ద పెద్దవాడైతే పద్మవిభూషణ ఆరుదులు పొందవచ్చు. కానీ శృణ్వంతు విశ్వే అమృతప్రపుత్రో ఆసే ఆరుదును అందుకోలేరు. దీనికి మించిన మరొక చైతన్యం లేదు. నేవు అమృత పు త్రుడవు అని వేదము చాటు తున్నది. కనుక విద్యార్థులారా! ధనపదవుల కోసముగాని పేరు ప్రతిష్ఠల కోసముగాని మరు ప్రాకులాడకండి. దేశాభిమానము, దైవాభిమానము ధర్మభిమానము పెంచుకోండి. ధర్మమునకు మించినది లేదు. సత్రునాస్తి పరోధర్మః. సత్రుమునకు మించిన ధర్మముగాని కర్మమునకు మించిన సత్రుముగాని మరొకటి లేదు. సత్రుధర్మములు తెండు అన్నవ్వి ఆశ్రయములు ఆవిన్నాభావ సంబంధములు. కనుక యేకంబే త్రైనామనము ఆచరించి యితరులకు అందించటానికి చరిన కృషి చెయ్యాలి. అప్పుడే ఆనంద తత్వమునది మనకు అర్థమవుతుంది. నిజముగా మరు ఆనంద స్వరూపులు ఈ ఆనందము త్తమై మరు దాకర్మలన్నీ ఆచరిస్తున్నారు. చదివేది ఆనందము కోసముని, పెండ్లి చేసు

కునేది ఆనందము కోసమని, బిడ్డలు కొవాలనేది ఆనందము కోసమని, ఉద్యోగము కొవాలనేది ఆనందము కోసమని, ధనము సంపాదించాలనేది ఆనందము కోసమని లక్ష్యము ఒక్కటే. మార్గములు వేరు వేరు అయినప్పటికిని గమ్యము ఒక్కటే. కనుకనే

శ్రీంగారములు వేరు బంగారమెక్కడై

పశుల వన్నెలు వేరు పాలు ఒకటే

జీవ జంతులు వేరు జీవుండు ఒక్కడే

జాచినీతులు వేరు జన్నమొకటే

దుర్దనంబులు వేరు దైవమొకటే

పూల జాతులు వేరు పూజ ఒకటే

తెలియలేకను మానవుల తెలివితప్పి

బ్రతుకు కోసము బహుబాధ బుద్ధులైరి

ఈ బ్రతుకు కోసము లిన్ని మార్గములు పడుతున్నారోగాని నిజముగా యీచిన్త అన్ని చేరి ఒక్కటే. ఏమతమును మనము విమర్శించకూడదు. నామతము వేరని ణినని వర్ణించకూడదు అన్ని మతములయొక్క అభిమానమును మనము పురస్కరించుకోవాలి. కేవలము నా మతము గొప్పది నోమతము గొప్పది అని వాదోపవాదములు పెయటము కొవలము సంకుచితమైన బుద్ధుల ప్రభావము. అన్ని మతములు ఒక్కటే. మతముల యొక్క చోడలు ఒక్కటే. అన్ని మతముల యొక్క సత్యము ఒక్కటే. సంకుచితమైన భావముల లోపం ఏరమతములను విమర్శించటమూగాని స్వమతమును వర్ణించటము గాని వుండకూడదు. కనుక అన్నింటికిని గౌరవమును అందించాలి. ఈ విధమైన సమత్యమును మనము అనుసరిస్తే మన దివ్యత్వమునేది మనకు ఆవిర్భవిస్తుంది. కాన విద్యార్థులు క్రమక్రమంగా విద్యలో బాటు, సమర్థములై చాటు ప్రేమతత్వమును అనుభవింపి దివ్యత్వమును మనము అనుభవింపాలని ఆశిస్తూ ఆశీర్వాదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.